

زایش مان ، انسانیت مان و نه اصل و نسب مان ! On est être humain par sa **NAISSANCE** et non par ses **ORIGINES** !

در عظیم خلوت من ! هیچ غیر از شکوه خلوت نیست . (فریدون ابل بیگی)
به سراغ من اگر می آئید / نوم و آهسته بیاید / مبدا که ترک بردارد / جینی نازک! تنهائی من . (سهراب سپهری)

(ماه روزانه های دیروز ... و امروز)

نشر دیگران

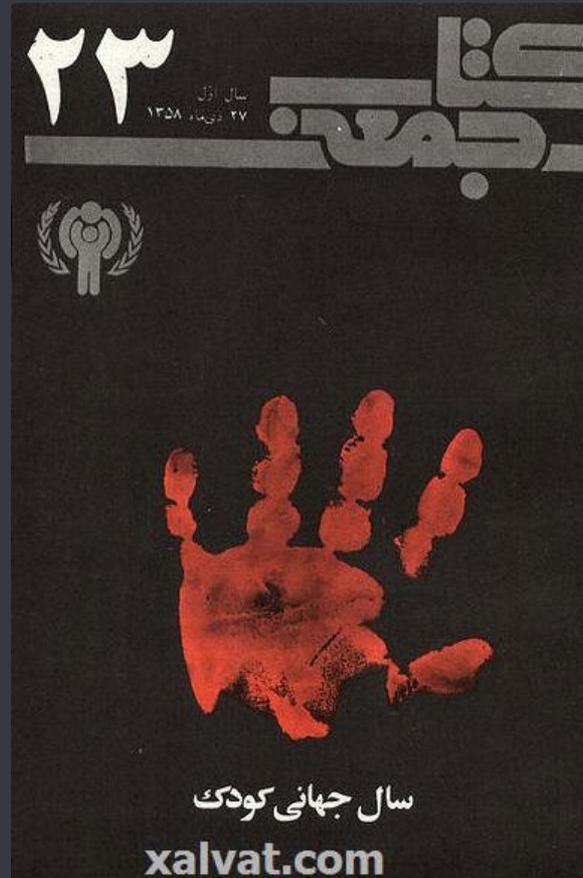

فهرست موضوعی : ادب و هنر تاریخی دینی سیاسی مارکسیستی ویژه نامه ها فهرست الفبائی آمده ها

دیگر "نشر" : 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

797

سیروس طاهباز : قدیمی ترین شعر برای کودکان [ایران]

کتابخانه جمعه

سال اول
۲۷ دیماه ۱۳۵۸

xalvat.com

فصله	طرح و عکس
• شاهزاده کوچولو آنتوان دو سن بکترو باری	• طرمن از ابراهیم حقیقی
۲۱ • قصه شامش	• طرحی از نوید
۶۵ • چهار حکایت از داو بجن • ترجمه لیلی گلستان	• نقاشی های کودکان
۷۳ • فوهای وحشی • هانس کریستین آندرسن • سعد قاضی • اپریل ماه • رنگ بر روی	• مقالات و مطولات
۱۶ • نیمی گلستان • مرگ یک چریک	• آخرین صفحه تلویز • مراد • آینده مطمئن و صلح امیر برای تمام کودکان • فردا بران
۱۰۲ • اولین صد بچه • انقلاب در دهکده ما	• درباره تاریخ انبیا کورک در ایران • طرح صادقی
۱۲۵ • زبور اخلاص	• بازسازی نقش انبیا کورک • طرح صادقی
	• با کودکان و نوجوانان • الکساندر بیخاتیل سولوف
	• و سعید
	• منظرع جوانان • ج. ان. واکر
	• جانگیر مختاری
	۱۵۲
• قدیمی ترین شعر برای کودکان • سیروس طاهباز	
۱۰۲ • شعرهای کودکان • ترجمه منصور ارمی	
۱۱۶	

اشترک ویژه

با ارائه کارت تحصیلی ۵ شماره

۳۵۰ ریال

برای اشترک به مرکز بخش مراجعه نمایید.

طرح دوی جلد از: علیرضا اسپهبد

کتابخانه سیاست و هنر

سرمد پیر احمد شاملو

با همکاری شورای نویسندگان

تزیین و تنظیم صفحات: ابراهیم حقیقی

مکانیات با صندوق پستی ۱۵۱۱۳۲ (تهران)

مرکز بخش: تلخ ۸۳۸۸۲۲ (تهران)

مطالب رسیده به هیچ عنوانی فایده استرداد نیست. شورای دبیران در حکم و اصلاح مطالب آزاد است.

بهای اشترک

برای ۵۰ شماره ۴۰۰۰ ریال

برای ۲۵ شماره ۲۲۵۰ ریال

برای ۲۵ شماره در اروپا ۳۲۵۰ ریال

برای ۲۵ شماره در آمریکا ۴۰۰۰ ریال

که قبلاً دریافت می شود

خواهستاران اشترک می تواند مبلغ لازم را از نزدیکترین شعبه هر یک از بانکها به حساب شماره ۲۲۰ بانک سپه (شعبه اتو بانک بانکها) واریز کنند درمید آن را به ضمیمه نشانی خود ریا فید این که مجله را از چه شماره می خواهند به نشانی پستی کتابخانه بفرستند.

شماره های گذشته هفته نامه را می توانید از کتابفروشی های مقابل دانشگاه تهران تهیه کنید.

xalvat.com

بها ۱۰۰ ریال

سیمای کودکان در ادب رسمی ایران، یعنی آنچه در دیوان‌ها و تذکره‌ها و نواربغ مسطور است، مثل زندگی و شرح احوال بسیاری از بزرگان ادب، سیمایی‌محو و ناپیدا است. کودکان، هم‌چون بدوان و مادران، در آثار فراوان و گونه‌گون شاعران ما حضوری غیرمستقیم دارند. گوتی سخن گفتن از آنان دون‌شان شاعری‌ست!

سخن از کودکان هست، اما نه آشکار و روشن، بلکه در جامه‌های کوتاه و بلند و همواره بی‌خبردار پندها و بندها، این که این میاش و آن باش، یا در پانگ بریده در گوی زاری‌ها و سوگنامه‌ها و مرتبه‌ها، یعنی پیام نرژند بودن، آن دم که زنده نیست:

xalvat.com

صبحگاهی سر خوناب چگر بگشائید
والذ صبحدم از ترگس تر بگشائید...
نازنینان منا! ترد چراغ فل من
هسچر شمع از مزه، خوناب چگر بگشائید
خبر مرگو چگر گوشه من گوش کتید
شد چگر، چشمه خون، چشم غیر بگشائید
بلبل نغمه‌گر، از باغ طرب شد به سفر
گوش بر توجه زانغان به‌حضر بگشائید...

گذشته از آناری که از بد حادثه بر جا نمانده است یا تاکنون از محیس نسخه‌های خطی راهی به بیرون نجسته است، در آناری که از بیشمار شاعران سرزمین‌مان در دست داریم کم‌تر خطاب روشن و مستقیمی به‌کودک، این کوچک‌ترین فرد خانواده، به‌چشم می‌خورد. به‌ندرت شاعری - گرچه ناشناخته چون «سراج قمری» در اواخر قرن ششم - چنین نمونه‌یك و روشنی را در ستایش فرزندش در دیوان خود به‌ثبیت رسانده است:

خاصه که ز دهر پیر خودرای
وز گردش چرخ حادثه‌زای
دارم بسری به‌کام و ناکام
چون ذکر جمیل تو «حسن» نام.
پسته دهن و نیات پاره
همچون خرماست شیرخواه،
یک ساعت اگر رخس نیبم
پیشانی فرخش نیبم،
بمست که جان من برآید
عیش من و لهو من سرآید...

شکوه شاگرد (۱۵۳)، شوق درس خواندن (۱۵۴)، نو روز کودکان (۱۵۴)، پسر بی هنر (۱۵۵)، مادر (۱۶۷)، حق استاد (۱۷۲)، باعداد (۱۸۸)، مادر (۱۸۹) و وطن دوستی (۱۹۴).

که این نمونه‌های ست از این دست آثار ایرج با نام پامداده

صبحدم کاین مرغ کیهان آشیان
بال بگشاید فراز گوهسار
پنجه و منقار نورافشان او
یرد شب را نماید تار و مار،
در چمن، پروانه عاشق منش
- آن گل چاندان خوش نقش و نگار -
از غلاف پیرهن آید برون،
پهرن بر تن درد از عشق پار
بر برد زین گل به آن گل، شامان،
بوسد این را غیب و آن را عذار

xalvat.com

همچنان آن طفلک شیرین زبانه
در لطافت آمده چون گل بهار
سالم و سرخ و سفید و چاق و گرد
با دو چشم چون ستاره، نوربار
- هسجو گوهر کز صدف آید برون -
آید از شادبچه بیرون، شادخوار
بگرد بر گلبنان خانگی،
بال بگشاید همی پروانه‌وار،
دست مادر بوسد و روی پدر،
این در آغوشش کشد، آن در کنار

حاجی میرزا یحیی دولت‌آبادی (تولد ۱۲۷۹ ه. ق. درگذشت ۱۳۱۸ ه. ش.) از روشنفکران دوران مشروطه و بنیانگذاران مدارس و مؤسسات فرهنگی و از نخستین نویسندگان کتاب‌های درسی در ایران است. این نمونه‌ای از بهترین شعرهای دولت‌آبادی است که در کتاب‌های درسی هم آمده است.

۱۰۷

جز قلمها و گوه‌های ادب فارسی، حافظ و مولوی و ناصر خسرو... همه آن بزرگمردانی که حرمت «دو لفظ دری» را می‌شناختند و هر عقوبتی را در راه آن به جان می‌خریدند، گوئی در صف طویل شاعران ما انجام وظیفه بیرونی شاعری، مدح و مرثیه و تهنیت و تملق گفتن، چندان وقتگیر بود که کم‌تر فرصت رسیدگی به‌امور خودی و زندگی درونی پیش می‌آمد...

باری، بگذریم و به‌زمان و زمانه خود نزدیک‌تر شویم.

رسم بر این است که سرفصل و سرآغاز بسیاری از پدیده‌های تازه ادبی و اجتماعی را انقلاب مشروطیت و آغاز دوره بیداری و آشنائی با رسم و راه ادب فرنگیان بشماریم. به‌این ترتیب نخستین سازندگان شعرهای مستقلی برای کودکان ایران، ایرج میرزا و حاجی میرزا یحیی دولت‌آبادی و مهدقلی خان هدایت (مخبر السلطنه) و محمد تقی بهار، و با به‌اعتبار مفاهیم امروزی شعر، تیمایوشیح شمرده‌می‌شوند. تا کمی بعد، نوبت به‌جبار باغچه‌بان برسد که به‌دلیل تداوم کارش و پیوستگی کار و زندگی، که بلندترین و پرثمرترین شعرها بود، به‌حق می‌توان او را نخستین شاعر کودکان ایرانی دانست.

xalvat.com

اما در این جست‌وجو ما به‌سندی دوتر از این تاریخ و زندگی این شاعران دست یافته‌ای که آن را در پی ذکری از آثار این شاعران معرفی می‌کنیم.

ایرج میرزا (ولادت ۱۲۹۱ ه. ق. - وفات ۱۳۴۳ ه. ق.) به‌جز داستان‌های کوتاهی که اکثراً ترجمه از منابع بیگانه، عربی یا فرانسه است، و آن‌ها را می‌توان به‌زحمت از مقوله مواد خواندنی برای کودکان محسوب داشت، آثاری را هم به‌طور مستقیم برای فرزند خود خسرو، یا عموم کودکان ساخته است.

از مقوله اول، این آثار در دیوان ایرج، ثبت است:

داستان دوموش (۱۴۱)، خرس و صیادان (۱۴۳)، شیر و موش (۱۴۵)، کلاغ و روباه (۱۵۳)، طوطی (۱۵۷)، آرزوی خردم بریده (۱۶۸) و مهرمادر (۱۸۷).

این آثار را هم ایرج برای عموم کودکان، ساخته است:

نصیحت به‌فرزند (۱۳۶)، برای کتاب آقای مخبر السلطنه (۱۴۴).

۱۰۶

محمدتقی بهار (ولادت ۱۲۶۶ ه. ش. - وفات ۱۳۳۰ ه. ش.) بزرگ‌ترین و گرامی‌ترین شاعر سنتی و محقق کم‌نظیر عصر ما هم در این زمینه، آفریدن آثاری برای کودکان، طبعی آزموده است که در دیوان او ثبت است.

xalvat.com

مشهورترین این آثار «سرود مدرسه» است که بهار آن را در سال ۱۳۱۰ برای کودکان دبستانی ساخته است و چنین آغاز می‌شود:

ما همه کودکان ایرانیم
مادر خویش را، نگهبانیم...

آثار دیگر بهار که در دیوانش ثبت است این‌هاست:
اندرز به‌جوانان (۱۳۳)، بچه ترس (۱۸۸)، تبلی عاقبتش حمالی است (۲۲۱)، رنج و گنج (۳۳۰)، خدا و والدین (۳۳۱) و مونس پدر (۴۸۶).

سخن گفتن از شعر و شاعران این دوره از تاریخ ایران، بدون ذکر نام و تأثیر میرزا علی اکبر صابر (۱۸۶۲-۱۹۱۱)، خالق کتاب «هوب‌نامه» و بنیانگذار شعر واقعه‌گرای آذربایجان، سختی ناتمام است. صابر نه تنها چشم‌پینا و جان آگاه انقلاب مشروطیت ایران است، در زمینه مورد بحث ما هم آثار با ارزشی دارد.

این آثار از روی ترجمه فارسی کتاب «هوب‌نامه» نقل می‌شود:

اشعار مربوط به‌کودکان ساخته شده در سال‌های ۱۹۰۶ تا ۱۹۱۱:
هدیه به‌اطفال دبستان (۲۲۵)، گاو میش و سیل (۴۲۷)، شبان دروغگو (۴۲۸)، هدیه به‌شاگردان مدارس (۲۳۰)، یژشک و بیمار (۴۲۲)، باغبان پیر (۴۳۳)، مور (۴۳۴)، لحاف ملا نصرالدین (۴۳۶)، اسکندر و فقیر (۴۳۷)، دهقان بیمار (۴۳۹)، ملا نصرالدین و دزد (۴۴۱)، عتیکوت و کرم ابریشم (۴۴۲).

اشعار مربوط به‌کودکان که سال انتشارشان معلوم نیست:
تاجری که در خریدن زیاد می‌گرفت و در فروختن کم می‌داد (۴۴۳)، شخمکار (۴۴۵)، روزهای بهار (۴۴۶)، تشویق به‌مدرسه (۴۴۷)، هوس (۴۴۹)، کودک و یخ (۴۵۰)، کلاغ و روباه (۴۵۱)، صحبت درختان (۴۵۳).

۱۰۹

صبح

از افق، صبحدم سفید دمید
با شکوه و جلال و جاه رسید
باز شد دیدگان من از خواب
به‌به از آفتاب عالمتاب!
شب تاریک رفت و آمد روز
پادشاه ستارگان امروز
باز شد دیدگان من از خواب
به‌به از آفتاب عالمتاب!
یک طرف ناله خروس سحر
بانگ الله‌اکبر از یکسر
باز شد دیدگان من از خواب
به‌به از آفتاب عالمتاب!

xalvat.com

مهدقلی خان هدایت (مخبر السلطنه)، از نویسندگان همین دوره، از طرف «کمیسون معارف» مأموریت یافته بود که «خواندنی‌های کودکان» را فراهم آورد. جزوه‌ی جنگ‌مانند، بدون تاریخ چاپ، با حروف درشت اعراب‌دار و مصور در ۲۴ صفحه با نام «سه فندق» خواندنی برای کودکان فراهم آورده این نویسنده در دست است که حاوی قطعات کوتاه متنور و منظوم است. اکثراً با امضاء م. ق. هدایت و همچنین دو شعر از یحیی دولت‌آبادی و ایرج میرزا.

این هم نمونه‌های ست از آثار منظوم این نویسنده، در این جنگ (ص)

۸:

خروس صبح

خروس صبح گوید قوبقای
بشونی تا تو دست و روت را پاک
زنی موی سرت را خوب شانه
نمازت را به‌خوانی بی‌کم و بیش
خوری چائی و نان چاشت، آنگاه
به‌درست می‌رسی در اولین زنگ

۱۰۸

کودک و پول (۴۵۵) و ترغیب به علم (۴۵۷).

ترجمه دو نمونه از شعرهای صابر را از همین کتاب بخوانیم:

xalvat.com

۱ کودک و بیخ از روی بیخ یک پسر مدرسه می رفت شعر.	آب شوی به ناچار. روی سوی جویبار.
۲ روزهای بهار	آب بکن یرف کوه به باغ ها ده شکوه
سرخورد یک دفعه او. خورد زمین همرو.	بیبا، بیبا، ای بهارا خوشی، سعادت بهارا
برخواست چون از زمین. گفت به بیخ این چنین:	آب بکن یرف کوه به باغ ها ده شکوه
«بدی تو ای بیخ. بدان زمین زنی مردمان	سپل شود جویبار غله بیاید بیار
عمر تو بی اختیار. زودی آید بهار.	درخت پر گل شود به نغمه بلبل شود

در حاشیه دستنویسه این شعر که همراه در شعر دیگر برای کودکان. در ورقه بلندی پاکتویس شده است. تیما این یادداشت را نوشته است: «شعرهایی برای کودکان. مثل شعرهایی که محمودخان ملك الشعراء برای فرزندان فامیل ساخته است.»

xalvat.com

محمودخان ملك الشعراء صبا. فرزند محمدحسین خان عندلیب. و توه فتحعلی خان صبا ملك الشعراء است. متولد سال ۱۲۲۸ ه. ق. به طبع رساننده دیوانش. می نویسد: «دیوان محمودخان نزدیک به ۲۶۰۰ بیت می باشد که گویا شاعر در اواخر عمر از میان اشعار خودانتخاب و بقیه را از بین برده است.»

این دیوان يك قصیده در مدح مولای متقیان. ۳۵ قصیده در مدح ناصرالدین شاه قاجار. ۶ قصیده در مدح میرزا آقاخان اعتمادالدوله صدراعظم. ۷ قصیده در مدح دیگر بزرگان زمان. يك ترکیب بند در ثناء شهیدان کربلا. ۷ مرثیه در سوگ بزرگان زمان. ۲ تاریخچه و ۲ بهاریه و يك بشاشکوی در شرح غم و رنج شاعر دارد.

در جستجوی شعرهایی که محمودخان ملك الشعراء برای فرزندان خود یا فامیلش ساخته بود و برای شان می خواند. چنان که نیما نوشته است. از بازماندگان شاعر جویا شدم. خانم والیا امیرمعرز. از اعقاب شاعر. لطف کرد و آنچه از بزرگان خانواده شان شنیده بود در اختیارم گذارد. چندی بعد. ضمن فراهم آوردن مجموعه‌نی از آثار نیما یوشیج به یادداشت دیگری از این شاعر برخوردیم که در آن نوشته بود: «از محمودخان ملك الشعراء است. در بهمن ماه بود که این اشعار را ابوالحسن صبا از مادرش شنید و به خط خودنوشت ۱۳۲۵.»

در پشت و روی این یادداشت چند شعر از محمودخان ملك الشعراء صبا (متوفی به سال ۱۳۱۱ ه. ق.) ثبت شده است که تا این تاریخ. قدیمی ترین شعر کودکان به زبان فارسی شعرده می شود. علاوه بر نقل تمامی این دو صفحه یادداشت. ضمناً با یاد این سه بزرگوار. عکس صفحه‌نی از این یادداشت را نیز چاپ می کنیم:

نخستین شعری که از نیما یوشیج. پنیاتگذار شعر امروز ایران. در این زمینه در دست است تاریخ مردادماه سال ۱۳۰۵ را دارد:

آواز قفس

من مرغک خوانده‌ام
می خوانم من تالدهام
پرورده‌ی ابر و کلم
می خوانم من. من پیللم
افشاده هر چند از هوس.
در عشقه‌های سیاه
يك شب که می‌تابید ماه
دستی بهمن زد دوست. من
از آن زمان. در هر دهن
می خوانم آواز قفس.

با رخت‌های ترمه کنیم
چشم‌هامونو سرمه کنیم.

میوه باغ مال شما
کنیم به دستمال شما
به قدر يك سال شما
آرم به دستمال شما.

بهار که شد آئید به باغ
صبح سحر. پیش از کلاغ
بالون تهید روی الاغ.

هنزل کنید زیر چنار
تا بیارم تفت خیار
تفت دگر. سبب و انار
با هلوهای آبدار.

بعدش بیارم کمبوزه
بعدش بیارم خربوزه
کمبوزه‌های خوشزه
تا بخورید مثل بزه.

بعدش رویم توی خوته
مثل گنجشک توی لوته
گندم خوریم و شادونه
با نخل هل. دونه دونه.

بعدش رویم زیر لحاف
با لحاف‌های خوش لفاف
لحاف کشیم به روی تاف
ز کوزه خوریم آب صاف.

xalvat.com

رقم به باغ پسته
علیقلی يك تشسته

رقم به باغ لاله‌زار
دیدم: سه یار گلغذار
یکی گل و دو تا بهار
پوشیده رخت ز رنگار.

باغبون آمد با بلیش
با ریش و با سببلیش
با تن همچو قیلش
انگور توی زنبیلیش.

گفتا: «شوید مهمان من
بیانید توی ایوان من
بخورید از این بریان من
بکشید از این قلیان من»

تسکوی شیراز دارم
انار هفت گاز دارم
پنیر کراز دارم
پسته دهن‌واز دارم.»

بیلشو گذاشت با صد شتاب
پیش درخت و جوی آب
آتش روشن کرد به حساب
آورد پنج شش سیخ کباب.»

گفتا: «کنید با هم کمک
بازی کنید الک دولک
تا بیارم گوشت و نمک
با يك دستمال انچوچک.»

قبله کنیم. فرمه کنیم
گوشت توی برمه کنیم.
• منقول از نسخه خانم والیا.
• برمه. بیک سنگی.

ابوالحسن صبا

از (عمره‌ن کنگدلمرا) صبا :

ممنوعین بلفند
بغچه آب پیش
گناه شد بهانه
بهر که بود تا
بهر که بود تا
توبه هم خسته
مدرسه بیام ازین
در کلاس خورون
بلند کار خورون

باز کردی کلاه
باز کردی کلاه
باز کردی کلاه
باز کردی کلاه

کتابخانه شخصی صبا
نسخه از نسخه خانم والیا

xalvat.com

سیلی زدم به گوشش
گوشواره‌ها بد گوشش

این در باغ انار
اون در باغ انار
میون باغ چنار
علیقلی باک بیمار
بر نجاش بیمار

این درو راکن باد میاد
اون درو واکن باد میاد
زن قزلباش میاد...
عاشق ققاش میاد...

۳

ای پسته‌شکن، پسته‌شکن
لبهات تازه، آهسته بشکن

هاون رو بیمار با دسته بشکن.

۴

گر به دارم، چه براق
می‌رود شهر عراق
می‌آرد روغن چراغ.
گر به عصا من، می‌میوا

گر به دارم، چه قشنگ
می‌رود شهر فرنگ
می‌آرد پیاله رنگ.
گر به تاجار من، می‌میوا

گر به دارم چه ملوس
می‌رود شهر عروس
می‌آرد چوچه خروس
گر به خواستگار من، می‌میوا

و حرف آخر این که این سند خود شاهد خوبی بر این مدعاست که در روزگاران پیشین چگونه «ادب رسمی» و «وظیفه‌شاعری»، زندگی خصوصی و درونی شاعران را کنار می‌زد و آناری از این دست‌وا، که صرفنظر از ارزش هنری نشان‌دهنده قسمتی از زندگی و روحیات شاعر است، قابل عرضه نمی‌دانست. و به این ترتیب ای پساچنین آناری، ساخته شده برای کودکان، در روزگاران پیش‌تر هم وجود داشته است و افسوس...

xalvat.com

سیروس طاهباز

منابع و یادداشت‌ها:

۱. خانانی شروانی (۵۹۱-۵۲۰ ه. ق)، دیوان، به تصحیح دکتر ضیاءالدین سجادی.
۲. به نقل از نسخه خطی آثار سراج قمری از نسخه «چسترتی» تحریر ۷۱۲ هجری. تاریخ ادبیات ایران، دکتر ذبیح‌الله صفا، جلد دانشگاه، جلد سوم، ص ۶۸۹. ◀

۱۱۴

۳. مانند مثنوی کوتاه «خروس و سیادان» که در آن می‌گوید:
در سیاد استاد و جلاله و جست یکی ألفرد نام رد بگر، اگست
۴. منظر از دیوان ایرج و شماره‌ها در همه جا کتاب «تحقیق در احوال و آثار و افکار و اشعار ایرج میرزا» است. به اهتمام دکتر محمدجعفر محبوب، نشر انبیشه، چاپ سوم، ۱۳۵۳.
۵. دیوان بهار، چاپ اول، سال ۱۳۳۵ جلد اول ص ۵۱۲.
۶. دیوان بهار، چاپ دوم، سال ۱۳۴۵ جلد دوم.
۷. راقم این سطر تأثیر شعر صابر را در ادبیات دوره مشروطه، بخصوص اثر پیروی و حتی ترجمه مستقیم شعر صابر را توسط سید اشرف‌الدین کیلانی (تسیم شمال) در یادداشتی به‌هنگام نشر نخستین چاپ کتاب «هوب‌هوب‌نامه» با ترجمه فارسی احمد شفتی (انتشارات دولتی آذربایجان باکو - ۱۹۶۵) در «دسترهای زمانه» (شهر بورما، ۱۳۲۹، ص ۲۲۲) نمایانده است. این هم شاهدی بر آشنائی «ایرج» با صابر:
«در پشت کتابی که برای سردار عبدالعزیزخان، جنرال قسول افغان، مقیم مشهد فرستاده نوشته است.

عزیز نسخه اشعار «صابر» شاعر که پر بود از گهرهای شاهوار عزیز دوستدار عزیز می رسیدی و اکنون بیادگار فرستم بدوستدار عزیز اسلمی دولت ایران و ترک و افغان را کند معزز و پاینده، کردگار عزیز.

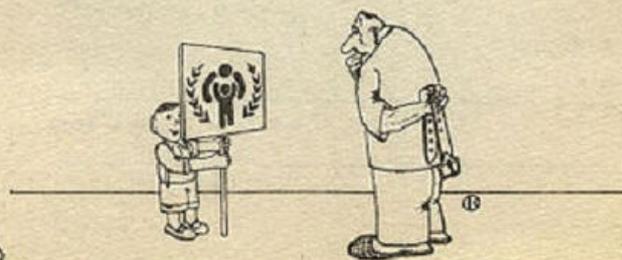
xalvat.com

ص. ۱۱۰ «دیوان ایرج، پیشین»

۸. «هوب‌هوب‌نامه» ترجمه احمد شفتی، چاپ دوم، باکو ۱۹۷۷، شماره‌های ذکر شده مربوط به همین چاپ است.

چاپ دوم ترجمه می‌نظیر و ستایش‌انگیز احمد شفتی از هوب‌هوب‌نامه صابر به‌زبان فارسی سال گذشته در باکو به‌چاپ رسیده و منشأنامه بدلیل نامعلوم در بازار کتاب ایران موجود نیست. ارزش این کتاب تنها در این نیست که شعرهای سازنده‌اش، در زمان خود، بیش از یک آردو به مشروطیت ایران خدمت کرده است، در این هم هست که برگردانده‌اش بهترین و دقیق‌ترین ترجمه شعری ممکن را در زمان ما به‌زبان فارسی ارائه داده است که می‌تواند بهترین سرمشق برای مترجمان زمان باشد.

۹. دیوان محمودخان ملکان‌الشعراء صبا، ضمیمه سال بیست و سوم مجله ارمان، آذرماه ۱۳۲۹.

۱۱۵

بالای صفحه